

't groene waasland verschijnt op 15 januari, 15 maart,
15 mei, 15 september en 15 november.

't groene
waasland

België-Belgique
P.B.
9100 SINT-NIKLAAS 1
3/5052

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift., 23^e jaargang - nr 1; 15 januari 2003 - nr 128
v.u. Willy Van Overloop, Eikenlaan 13, 9111 Belsele Afgiftekantoor : 9100 Sint-Niklaas 1

*Winterhotel
voor vleermuizen*

Fort van Steendorp : *foto Liliane Verbeke*

Hoofredactie Dirk Hylebos - Fortenstraat 99 9250 Waasmunster - 052/46 30 51
Boekhouding Maarten Geeraerts - Sint-Pietersnieuwstraat 21, 9170 Sint-Gillis tel 03/770.61.52 rek. nr. 000-1709871-52
Vormgeving en coördinatie : 🍏 Maria Van de Vyver & Gilbert Cant 03/775 19 31 🍏
e-mail : groene.waasland@pandora.be fax : 03/775 19 31 (eerst telefoneren)
Abonnement 4 EURO Oplage 1200 exemplaren
't groene wasland verschijnt op 15 januari, 15 maart, 15 mei, 15 september en 15 november. Bijlagen worden onafhankelijk van de redactie gepubliceerd

Wie wenst een abonnement te nemen op dit tweemaandelijks tijdschrift 't groene wasland kan dit

* door **4 EURO** over te schrijven naar 't groene wasland op het nummer **000-1709871-52** met vermelding, abonnement 't groene wasland en is dan tevens lid van de regionale vzw ABLLO.

*of via een contactadres van één of andere vereniging, dat U vindt op het achterkaft

In dit nummer :

<i>Kneu</i>	<i>Tonny Temmerman</i>	4
<i>Roodmannetje in Waas dialect</i>	<i>Ons Streven</i>	5
<i>gedicht Kieldrecht</i>	<i>Jos De Rudder</i>	5
<i>Hoe dieren winterkou overleven</i>	<i>Ons Streven</i>	6
<i>Bomen moeten weg langs watergang</i>	<i>Natuurpunt Noord</i>	8
<i>Studiedag Freiburg (vervolg)</i>	<i>S. Lockefer ABLLO</i>	9
<i>Kalender en kalender-info</i>		15
<i>Zwerfvuil geruimd rond Molsbroeck</i>	<i>vzw Durme</i>	21
<i>Mussenproject</i>	<i>Jenny De Laet</i>	22
<i>Vink niet langer vogelvrij</i>	<i>Vogelbescherming VL.</i>	23
<i>Nieuw bruggetje over Zuidlede</i>	<i>vzw Durme</i>	24
<i>Lokerse reservaten breiden uit</i>	<i>vzw Durme</i>	25
<i>Bomen : Mythen en volksgeloof</i>	<i>Ons Streven</i>	26
<i>Trage wegen</i>	<i>Ons Streven</i>	28
<i>Erika, Jessica, Prestige...</i>	<i>JNM</i>	29
<i>Beroep tegen milieuvergunning MIWA</i>	<i>F. De Baere</i>	30

ADRESWIJZIGINGEN MEEDELEN AAN DE VERANTWOORDELIJKE van uw milieuvereniging A.U.B.(ZIE ACHTERKAFT)

Aan onze lezers.

De overgang van oud naar nieuw verliep voor vele mensen, die in lager gelegen gebieden wonen, rampzalig. Na een schamele vijf dagen regen in Vlaanderen stond het water hen aan de lippen. En weer brak de discussie los over mogelijke oorzaken en weer beloofden de politiekers snelle oplossingen.

Het valt op dat, na elke periode van wateroverlast, de overheid steeds meer oplossingen naar voor schuift die de milieubeweging reeds jaren voorstelt.

Zo illustreert elke serieuze regenbui het falen van ons rioleringsbeleid. Het massaal aanleggen van collectoren en rioleringen heeft er vooral toe geleid dat er veel regenwater uiterst snel wordt afgevoerd naar de waterlopen. Milieubewegingen vragen reeds langer dat deze dure waanzin wordt gestopt. Het alternatief voor de huidige aanpak, een doorgedreven afkoppeling van het regenwater (dat dan ter plekke wordt geïnfilteerd of gebufferd) en een lokale, kleinschalige zuivering van het afvalwater, krijgt te weinig kans.

Ook de slogan meer ruimte voor water klinkt ondertussen bekend in de oren.

Meer ruimte voor de waterlopen om te meanderen, meer ruimte om in de bodem in te dringen (het begrip ontharden zou in deze context kunnen gelanceerd worden), meer ruimte in de valleien als buffer, meer grachten die weer open worden gemaakt, meer winterbeddingen. Meer tijd ook voor het water. Meer tijd om te infiltreren, meer tijd om naar de zee te stromen. Dit vraagt een doorgedreven, integrale aanpak die niet beperkt kan blijven tot de waterlopen zelf. De huidige toestand van het watersysteem vraagt om een aanpak die de hele vallei en de hele watercyclus meerekent. Met een bufferbekken links of rechts zullen de problemen heus niet opgelost zijn.

Als koepelorganisatie vraagt Bond Beter Leefmilieu dat er dringend werk wordt gemaakt van een ruimtelijk ordeningsbeleid dat de nodige ruimte vrijmaakt voor water. Dat kan bvb via stedenbouwkundige verordeningen die waterdoorlatende materialen verplicht stellen bij grote oppervlakken.

Verder vraagt de milieubeweging aan minister Van Mechelen, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, dat overstromingsgebieden ook als dusdanig op de gewestplannen worden aangeduid. Het kan niet meer dat plaatselijke milieubewegingen, zoals de Raaklijn te Belsele, jarenlang moeten vechten om een overstromingsgebied voor bebouwing te vrijwaren. BBL vraagt dan ook aan de regering dat er dringend werk wordt gemaakt van het decreet Integraal Waterbeheer. Een voorontwerp van decreet werd vorig jaar door de regering goedgekeurd. Het spreekt vanzelf dat deze problematiek ook een internationale samenwerking vraagt.

Er moet een ernstige invulling van het internationaal Scheldeverdrag (nu nog een lege doos) komen zodat, als het regent in Frankrijk, wij niet beleefd naar Nederland moeten bellen om te vragen of ze onze voeten droog willen houden.

Alle teksten voor het volgend nummer moeten binnen zijn vòòr 15 februari 2003 op het Email-adres : groene.waasland@pandora.be of schriftelijk bij : Gilbert Cant, Perstraat 88, 9120 Haasdonk

REDACTIE : Lilianne Verbeke, Guy Herrijgers, Tonny Temmerman, Katy Beke, Jef Verspecht, Kris Neirinck, Romain Van Puyvelde, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.

Kneu.

14 december 2002, sinds 5 oktober dit jaar is het me niet meer gelukt kneuen waar te nemen in de omgeving van Temse. Vorige winter ontbrak de kneu op het appel vanaf zowat half oktober tot begin maart. Nochtans overleefde de kneu de voorgaande 25 winters hier telkenjare, in groepjes die soms meerdere tientallen individuen telden, op onkruidzaden die hier en daar in de Scheldevallei in de streek van Temse nog in voldoende mate voorkomen. Het gaat dan wel om kneuen uit het Noorden. Onze eigen broedvogels overwinteren zuidelijker.

Behalve op enkele niet ontgonnen perceeltjes op de droge zandgronden op de grens van Sint-Niklaas en Haasdonk, in de omgeving van het Noordelijk eiland te Wintam en aan de randen van niet gebruikte industriegronden broedt de Kneu in mijn streek nog enkel in dichte struiken in tuinen aan de randen van de dorpskernen.

Als knaap fietsten we destijds in de vakantie in groep naar de heide. We gingen hardrijden op het oud vliegveld. Rondom het oud vliegveld, tegenwoordig het recreatieoord De Ster te Sint-Niklaas, lag toen een lichtlopend betonbaantje. Daar ver van de openbare weg fietsten we om het hardst tegen de tijd. De zandgronden langs de randen van

vogels noemen

dat baantje waren overwoekerd met brem, braam en verwilderde rododendrons. In deze wildernis was de kneu nooit ver weg.

De kneu is een van die vogelsoorten welke het in onze moderne maatschappij, waar alles op rendement is afgestemd, moeilijk heeft te overleven. Behalve in natuurreservaten en op niet door de landbouw gebruikte terreinen, beiden liefst op droge zandgronden gelegen, is de kneu nog slechts in klein aantal in staat zich elders als broedvogel te handhaven. Gelukkig is sinds enkele tientallen jaren het besef gegroeid dat ook de natuur zijn rechten heeft. Schoorvoetend worden hier en daar natuurgebieden voor bescherming in aanmerking genomen. Voor sommige organismen komen deze beschermende maatregelen nog juist op tijd om hun voortbestaan bij ons te kunnen garanderen.

Jaren nadat de kneu op de Ster als broedvogel verdwenen was ontdekte ik ook broedende kneuen in brem en braamstruiken tussen Fort en Broek te Steendorp. Ook dit terrein is inmiddels ontgonnen en verloren voor de kneu. Hier kan verandering ten goede optreden als de nieuwe eigenaar, afdeling natuur van Aminal, zijn plannen om de natuur ter plaatse zijn gangen te laten gaan consequent uitvoert.

Hopelijk zal de kneu het hier ten lande overleven niet alleen door het bestaan van voor hem gunstige natuurgebieden maar ook door zijn vermogen zich, zoals vermeld, aan de menselijke omgeving aan te passen en in tuinen te gaan broeden.

Tonny Temmerman, Ecotest.

vogels noemen

Roodmannetje in het Wase dialect.

De Kneu (*Carduelis cannabina*) is iets kleiner dan een mus, ongeveer 13,5 cm. Hij was vroeger een geliefkoosde kooivogel omwille van zijn fraai verenpak en zijn muzikaal talent. Zoals de meeste vogelsoorten is hij tegenwoordig beschermd. Het mannetje heeft vanaf de lente een prachtkleed: een grijzig bruine kop met een rood voorhoofd, een karmijnrode borst en een kastanjebruine rug. Hieraan heeft hij zijn Wase dialectnaam van 'Roodmannetje', ook nog 'roonootje' of 'roodnootje' (in Lokeren) te danken.

Zijn slagpennen zijn wit gerand, evenals zijn gevorkte staart.

Zijn kleine gestalte gaf dan weer aanleiding tot een verkleinwoord van zijn naam zoals 'Kneuterken' en 'Knouterken'.

Aan het einde van de zomer, verliezen de mannetjes met de rui hun karmijnrode kleur en zijn dan net zoals de wijfjes bruinachtig vuilgrijs gekleurd. Dit stelt natuurlijk de beginnende vogelwaarnemer voor problemen. Deze kleurverandering in de winter gaf hem de Wase dialectnaam van 'Muizeleer' of 'Meuzeleer' (in Hamme) mee. In de winter vormen zij grote groepen en zoeken hun voedsel op akkers en graslan-

den. Niettegenstaande hij zich graag in de buurt van woningen ophoudt, zal hij slechts zelden te zien zijn op voedertafels in de tuin.

Ons Streven.

Kieldrecht

Kieldrecht, zo ver en zo alleen
aan het eind van lange wegen
de scharen van je ploegen
kerven diep in mijn aarde.

Het broze ijsvlies waarop ik sta
komt nauwelijks nog boven
daaronder kolken wilde wielen
hoelang kan dit nog duren?

Uit witte nevels duik je op
de afstand niet te helen
de pijn wel te verzachten
want ik ben droef van binnen.

Omhels me dan, o Grote Geule
kus mij innig, Kouterberg
het zien van je lijnen
geneest mijn zieke ogen.

Jos De Rudder,
20-01-2002

HOE DIEREN WINTER- KOUDE OVERLEVEN.

Overleven is een kunst, maar dieren kunnen de kou baas. Veel mensen vinden het zielig dat dieren buiten moeten overleven, maar dat klopt niet helemaal. Immers, de dieren hebben hun voorbereidingen getroffen. Door de barre weersomstandigheden is het wel een zeer harde periode voor talloze dieren en hebben een aantal het soms moeilijk om te kunnen overleven. Maar toch, de natuur is op alles voorzien en elk dier heeft zijn eigen manier om zich tegen de winter te wapenen.

Elke diersoort heeft zijn eigen overlevingsstrategie in functie van zijn lichaam en leefomgeving. Bepaalde diersoorten wagen het niet te overleven in onze winterperiode en trekken weg. Andere verkiezen een winterslaap of houden zich heel stil. Tenslotte zijn er dieren, die een dikke wintervacht krijgen en weer andere dieren hebben een warm nest gebouwd met een grote voedselvoorraad.

Niettegenstaande de goede voorbereiding op het winterseizoen, heeft het dier nog geen waarborg dat het de winter gaat overleven. Vooral de warmbloedigen hebben het onder extreem harde omstandigheden zeer moeilijk. Zo kan je in het bos soms bloedsporen aantreffen van hoefdieren, zoals de ree, het edelhert en het everzwijn, die hun poten hebben gekwetst aan de verijsde bovenlaag van het sneeuwtapijt. Hazen en konijnen proberen nog wat gras uit te graven en moeten tenslotte soms hun toevlucht nemen tot het eten van schors en droge takken.

Wintervoorraad.

Sommige dieren hebben een wintervoorraad aangelegd. De eekhoorn eet in de

natuurstudie

herfst niet alleen een grote hoeveelheid zaden van coniferen, maar legt ook enkele voorraden aan van die zaden. In de winter houden ze een oppervlakkige winterslaap in een oud nest of een boomholte. Bij strenge vorstperiode, voldoet zijn opgeslagen lichaamsreserve niet meer en gaat hij op zoek naar zijn aangelegde voorraadkamers. Bij een zachte winter, doet hij echter nauwelijks beroep op zijn extra voorraad.

Muisachtige knaagdieren blijven actief in de winter. Ze houden geen winterslaap, maar hebben wel een wintervoorraad aangelegd. In het bos en op de velden, zal je merken dat de muizen nog gangen gegraven hebben en zelfs onder de sneeuwlaag nog actief blijven. Als hun wintervoorraad op is, wagen ze hun leven om hier of daar nog wat eetbaars te vinden. De mol is in de winter eveneens zeer actief, wat je kan vaststellen aan de verse hopen zwart zand op de besneeuwde velden. Als er een groot voed-

selaanbod is geweest aan regenwormen, hebben de mol-ten ook een voorraad aangelegd. Andere roofdieren, zoals

de wezel en de hermelijn, kunnen onder extreme winteromstandigheden nauwelijks aan de kost komen in de natuur en gaan dan boerenerven en woningen opzoeken. Vele dieren leven verder op hun eigen lichaamsreserves en vermageren dan fel. Oudere en ziekere dieren zullen de hongerdood sterven.

Winterslaap.

Een andere groep dieren brengt de koude winterperiode liever slapend door. Zij trachten te overleven door zo weinig mogelijk of niets te doen en op die manier energie te sparen. Een voorbeeld van een echte

winterslaper is de vleermuis, omdat dit dier uitsluitend leeft van vliegende insecten. De enige manier om in onze streken te overwinteren is de winterslaap. Zij overwinteren meestal in bunkers, ijskelders en vervallen huizen. De winterkwartieren zijn meestal donker en vochtig en hebben een temperatuur, die schommelt van 0° C tot 8° C.

foto Liliane Verbeke

Het Fort Steendorp is één van de grootste overwinteringsplaatsen van vleermuizen in West-Europa. In de herfst leggen de vleermuizen een vetlaag aan, die erg zuinig wordt verbruikt. Tijdens de winterslaap daalt hun lichaamstemperatuur aanzienlijk. De ademhaling en de hartslag zijn zo traag, dat ze bijna niet meer waar te nemen zijn. Pas als de lichaamstemperatuur tot bij het vriespunt komt, ontwaakt het dier en gaat het zich warm rillen om een minder koude plaats op te zoeken. Daarom mag een winterverblijfplaats van vleermuizen niet bezocht worden om de dieren niet te verstoren. Immers, als ze regelmatig wakker worden, gaan ze zoveel energie verbruiken dat ze de winter niet overleven.

Alhoewel de egel veel slaapt in de winterpe-

riode, is hij toch geen echte winterslaper. Hij overwintert onder een hoop bladeren of in een oud konijnenhol. Tijdens zijn slaap verbruikt de egel heel weinig energie en verbruikt hij de vetreserves, die hij in de zomer en de herfst heeft aangelegd. Bij een sterke temperatuurdaling wordt hij wakker en gaat hij zich bewegen om zijn temperatuur op te

voeren.

Vogels hebben twee verschillende strategieën ontwikkeld. De ene groep, de trekvogels, zoeken de warme zuidoostelijke landen op en brengen de moeder op om een reis van enkele duizenden kilometers aan te vatten. De vogels, die bij ons blijven, de standvogels, bereiden zich op de winter voor door in hun bevoorrading om te schakelen van insecten naar bessen, vruchten en zaden. Andere vogels komen uit noordelijke streken bij ons overwinteren, zoals de kleine

rietgans, de kolgans, de kuifeend, de winter-taling enz.. Het roodborstje, dat je in de winter in de tuin ziet, komt uit het Noorden van Europa en zijn zomerse soortgenoot is ondertussen naar warmere gebieden getrokken.

Verwenning.

De natuur heeft de dieren een instinct meegegeven om zich voor te bereiden op de barre wintermaanden. Maar veel schuilplaatsen, zoals heggen, hagen en houtwallen zijn verdwenen. Daarom kunnen wij in onze tuin of omgeving best een pak bladeren en snoeihout laten liggen voor de dieren, die bij ons overwinteren. Immers, niet alle dieren zijn voorzien van een dikke vacht zoals de schapen.

Ons Streven vzw

BOMEN MOETEN WEG LANGS WATERGANG HOGE LANDEN.

Op 16 november, ter gelegenheid van de Dag van de Natuur, plantte de scoutsgroep St-Johannes en Natuurpunt Waasland-Noord een 250-tal bomen langs de Watergang van de Hoge landen in Sint-Gillis. Enkele jaren geleden had het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen er enkele duizenden zwarte elzen en andere streekeigen bomen laten planten op vraag van ABLLO. Heel wat jonge elzen waren om ongekende reden gestorven. De jongens en meisjes uit Sint-Gillis mochten ze nu vervangen door essen, zomereiken, veldesdoorns en hondsrozen.

De brede en diepe waterloop werd in de zestiger jaren gegraven van Kemzeke tot Vrasene. Hij moest de waterafvoer versnellen van de bolle akkers in Sint-Pauwels, Kemzeke en Sint-Gillis. Lange tijd was het een vuile stinkende beek waarin veel afvalwater van gezinnen en bedrijven terecht kwam. Nu is er enige beterschap in de waterkwaliteit,

n a t u u r a c t i e

maar zolang het waterzuiveringsstation in Vrasene niet is afgewerkt blijft het rioolwater van Sint-Gillis de waterloop zwaar belasten. Door zijn omvang - hij is meer dan zeven km lang en heeft brede bermen en taluds - en zijn ligging in de open ruimte kan de beek perfect uitgebouwd worden tot een ecologische verbindingsweg van eerste orde. De aanplant van bomen en struiken kan deze functie alleen maar versterken. In het voorontwerp van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan is de watergang terecht opgenomen als bovenlokale natuurverbindingsweg.

Met enige verbijstering kregen de vertegenwoordigers van de natuurverenigingen in de milieu-adviesraad van Sint-Gillis nu te horen van schepenen Audenaert dat het gemeentebestuur helemaal niet opgetogen is met de aanplant en dat het zelfs wil aandringen bij het provinciebestuur om alle bomen te ver-

wijderen of te verplanten. Het schepencollege vreest voor waterafvoerproblemen door de bomen. Ze zouden ook het onderhoud

van de bermen bemoedigen.
Daartegenover staat dat de bomen op 1m van de bovenrand van de ongeveer 5m diepe waterloop geplant zijn. Als het water uitzonderlijk zo hoog stijgt zullen de duikers onder de dwarswegen voor veel meer stremming zorgen dan de bomenrij. En vermits de bomen, die als hakhout geplant zijn, nooit langs beide oevers staan, moet het mogelijk zijn om met een maaikorf een goed

beheer uit te voeren. Dit zou trouwens veel mooiere oevers geven dan het natuurvernietigende en bemestende klepelmaaien zoals het nu gebeurt. Fluitenkruid en boerenwormkruid zouden dan het oprukken van brandnetels kunnen tegenhouden. En dat zullen de fietsers langs de watergang weten te waarderen.

Natuurpunt Waasland-Noord

Studiereis
naar Freiburg
electriciteit
zonder
kernenergie,
duurzame
mobiliteit...
het kan !!!!!

Enkele bedenkingen vooraf.

"Duurzaamheid is bijna een modewoord geworden. De natuur- en milieubewegingen schermen er mee.

De politieke wereld staat er bol van. Zelfs het bedrijfsleven loopt er warm voor. Alleen stel ik vast dat hoger genoemde actoren nogal eens op een verschillende golflengte opereren met veel discussies als gevolg, wat uiteindelijk weinig zoden aan de dijk brengt.

Duurzaamheid kan pas op basis van een aantal ethische princi-

Als Vlamingen leven wij er maar "op los"

pes gecreëerd worden. Duurzaamheid ligt vervat in de vraag : "Wat willen wij aan de volgende generaties doorgeven ?"

Binnen dit kader is de democratie een middel om duurzaamheid gestalte te geven. We moeten echter vaststellen dat ook vandaag nog de democratie niets kan garanderen omdat :

- de doelstellingen naar een duurzame samenleving nog altijd ontbreken
- de participatie van de bevolking nihil is
- het ecologisch burgerschap niet bestaat.

Een duurzaam beleid is nog iets anders dan duurzaam beleiden. De bevolking is de belangrijkste participant binnen een duurzame samenleving.

Dit gegeven is in Vlaanderen nagenoeg onbestaande. Als Vlamingen leven wij er maar "op los", alsof het niet op kan, terwijl wij zouden moeten beseffen dat we in een begrensde wereld leven waarin we niet onbegrensd kunnen leven. De vraag luidt dan : "Hoeveel is genoeg ?"

Meer dan ooit is het milieu wereldwijd in crisis. Het milieu staat overal wel op de politieke agenda, maar er is geen rechtvaardigheid die aan de grondslag moet liggen van een maatschappelijk debat. Het noor-

den legt beslag, meer dan ooit, op grondstoffen, energiestromen en middelen van het zuiden (ecologische voetafdruk).

Binnen het bedrijfsleven is men dringend toe aan een "anders gaan produceren" waarbij het begrip "Ecologische productiviteit" voorrang dient te krijgen.

Eenvoudig gezegd ... met 2 maal minder aan grondstoffen, energie en middelen, twee maal meer produceren, de zogenaamde factor vier.

Deze denkwijze past binnen een duurzaam beheer van deze blauwe planeet.

Duurzaamheid onderstelt een ethiek, meer dan het individuele. Het overstijgt het persoonlijke. Het gaat om de mens in en van deze wereld. Het gaat om waarden die primeren.

Studiereis naar Freiburg.

Deel één : zie septembernummer

Deel twee :

Uitgaande van het feit dat auto's een enorm beslag op de ruimte leggen, onveiligheid veroorzaken, hinderlijk zijn en lawaaiiger heeft de bevolking van de stad Freiburg resoluut de kaart van de zachte weggebruiker gekozen. Dat had ondermeer te maken met de ligging van de stad tussen de bergen van het Zwarte Woud: daardoor is de lucht in de stad in de zomer vaak snel erg vuil. Verversing van lucht is moeilijk tussen de bergen.

Lastvermindering in de stad ; daar kwam het op aan ; m.a.w. een meer leefbare stad.

En de maatregelen liegen er niet om : De fietser rijdt op eigen fietsbanen, ongehinderd en ... nergens contact met de auto.

e c o l o g i e

met 2 maal minder ...
...twee maal meer
produceren

De auto's hebben enkele hoofdassen door de stad waarop een snelheidsbeperking van max 60 km/uur

geldt. De rest van de stad is zone 30 met bijna overal eenrichtingsverkeer.

De veel gebruikte slogan luidt : Tempo 30 retter leben. Het aantal parkeerplaatsen voor auto's wordt verder afgebouwd en parkeren is duur : 2 euro / uur.

Het autodelen (Car-Sharing : zie foto) via het mobile-huis kent een enorm succes (24u/ 24u, 60 auto's ter beschikking. 1400 families maken er al gebruik van). Reeds 12 jaar kent de stad (belangrijke participant) dit systeem van gedeelde automobilitéit.

Een belangrijke beleidskeuze van het stads-

e c o l o g i e

bestuur was het oprichten van een eigen firma "Openbaar Vervoer" (650 man personeel, 60 bussen)

Enkele cijfers spreken boekdelen :

	1976	1996
auto	60 %	43 %
openbaar vervoer	22 %	28 %
fiets	18 %	29 %

Toename inwoners : 25 000,
toename auto's : 20 000 in dezelfde periode.
Besluit : autobezit stijgt maar het autobezit daalt.

Het openbaar vervoer :

- 1980 : 27 miljoen tickets,
- 2000 : 68 miljoen tickets

In 1980 had het openbaar vervoer het imago van een ghetto op wielen.

Via een Monatskarte (lage prijs en overdraagbaar) en ietwat later een Regio-Umweltkarte (geldt in 2 provincies, op alle vervoernetten en 's zondags voor 't ganse gezin) schakelden 29 000 autobestuurders over op openbaar vervoer.

Een indringend flankerende beleid werd opgezet om de automobilist naar het openbaar vervoer te doen overstappen :

- hoge frequentie
- toereikbaarheid (400 m)
- comfort
- sleutelplaats
- de tram heeft altijd voorrang ... lichten steeds op groen

Ein guten Angebot en ein gutes Preis deed

een combiné-Karte ontstaan : voetbal, toneel, concert, opera e.a: een toegangskaartje voor het concert geeft ook toegang tot het openbaar vervoer

De as van elke stadswijk werd het openbaar vervoer : Tram für die Leute im Umland : S-banen om de 30'.

Het resultaat na 20 jaar is een zeer leefbare stad waar het aangenaam is om te wonen.

Eveneens opmerkelijk voor Freiburg is de bouw- en woonpolitiek.

Uitgaande van een aantal ecologische principes (landschapsarchitectuur, materialenkeuze, energievoorziening, watergebruik en renovatie) is het resultaat gewoonweg "hoopgevend".

een toegangskaartje voor het concert geeft ook toegang tot het openbaar vervoer

Enkele bezochte projecten spreken boekdelen.

1. Neem nu die KMO-zaak waarvan het dak totaal bedekt is met fotovoltaïsche cellen : de modules werden aan 100 personen verkocht aan 800 euro per m². In 2 maand tijd waren alle 500 m² verkocht voor productie van elektriciteit ... aan 't net gekoppeld. Elektriciteitsopbrengst ... 54 000 Kwh per jaar (= ± 20 gezinnen)

Dit project is een duidelijke vorm van een eco-belegging waarvoor een grote belangstelling bestaat.

2. Een volledige stadswijk wordt van warmte en elektriciteit voorzien binnen het project : "Stadsverwarming" door middel van een energiecentrale op houtresten van afbraak ... met de verven er nog aan (technisch uitzonderlijke filters !). Hierbij ontstaat 80 % warmte en 20 % elektriciteit (W.K.K.)

3. Het begrip "passief huis" is ons nu wel duidelijk.

Het huis verwarmt zich hoofdzakelijk zelf door ISOLATIE aangevuld met 1 of 2 radiatoren voor bijverwarming. De verwarmingskosten per jaar bedragen van 75 tot 100 euro.

De elektriciteit wordt opgewekt door gasverwarming, via een warmtekrachtkoppeling. Het jaarlijkse overschot wordt aan 't net verkocht

Het huis is van vacuümtoiletten voorzien (0,5 l per spoelbeurt !) De toiletten staan in verbinding met een centrale tank van 6 m³ per 12 woningen.

e c o l o g i e

Hierin ontstaat methaan (biogas) hetgeen voor de kookvuren gebruikt wordt.

4. Het Zonne-energiehuis sprak tot onze verbeelding.

De zon is hier de enige energiebron (zowel voor warmte als elektriciteit).

De zonne-energie wordt in de zomer gebufferd in brandstofcellen onder de vorm van waterstof.

Principe : H₂ is brandbaar ... ontplofbaar tot water. Het komt er dus op aan om water in de zomer te splitsen met het zonlicht tot waterstofgas die men buffert als brandstof voor de winter.

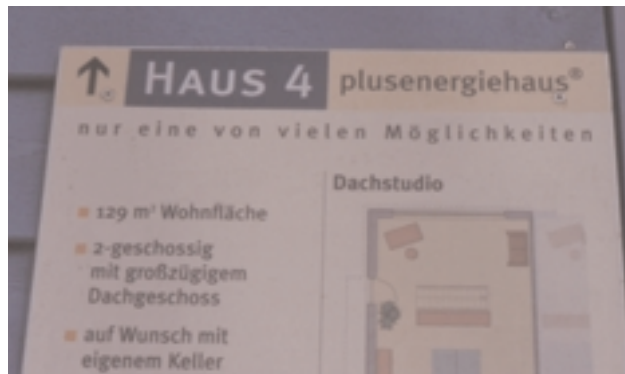
Andere toepassingen :

- zonnekoeling in Afrika
- Knuffelmuren (zonnecellen in vensterglas opgenomen)

5. Alle KMO-zones + grootwarenhuizen moeten voorzien zijn van waterdoorlaatbare parkings. Ze worden belast op het aantal m² bedekte oppervlakte omwille van de wateroverlast in de Rijnvallei.

6. Lange tijd vertoefden we in de Solarfabriek, een industriegebouw op basis van zonne-techniek

W.K.K. op basis van raapzaadolie: daardoor is de fabriek CO₂ -neutraal.

Zuid-waarts gericht (21 juni : max. rendement) : een 70-tal meter lange lange glazen wand (12 m hoogte) heeft 3 functies : 1e warmte, 2e elektriciteit, 3e koeling.

Computergestuurde convectiestromingen via aluminium roosterkokers maken dit mogelijk.

Voor Afrika, Azië en Zuid-Amerika produceert men in deze fabriek Solar home stations

- leveren stroom voor één huis
- kunnen overal geplaatst worden (mobiel !)
- geen energietransport (géén rendementsverlies ...)
- Drinkwaterpompen op zonne-energie.

7. De renovatie van een oude franse kazerne (VAUBAN) is een schoolvoorbeeld voor de nieuwe generatie van architecten.

De stadsuitbreiding stond voor de deur van de verlaten kazerne, 38 ha open ruimte !

Wat doen we ermee ?

Vanuit de dialoog plannenmakers – ambtenaren – burgers groeide een totaalconcept waarbij het begrip “duurzaamheid” centraal stond.

- max. 5 000 mensen mochten er wonen
- 2 parkeergarages aan de rand (het dak is bedekt met fofovoltaïsche cellen ... leveren stroom aan 't net)
- 42 % van de bewoners heeft geen auto
- grote gemeenschappelijke speelruimten
- oude gerenoveerde kazernegebouwen ...

800 studentenverblijven

- stadsverwarming (W.K.K. op hout)
- grote lanen met oude paardekastanjes werden bewaard
- een bewonersraad bestuurt de wijk
- enorme ecologische woningbouw waarbij het experiment niet ontzien werd.

info : www.oeko.de

Een bezoek aan het sneeuwoord Schönau, hoog in het Zwarte Woud, zorgde voor een eco-topper als afsluiter van de reis.

In de jaren 80 ontstond in de regio een volksactie tegen de mogelijke vestiging van een kerncentrale. Het begrip “Stromrebelln” was geboren. Na de verkiezingen van 1990, waarbij een nieuw bestuur werd gekozen wilde het dorp af van de elektriciteitsmaatschappij die tot dan de dorpen onder contract had.

Een nieuw ontstane groep : “Eltern gegen Atomkraft” zag het daglicht. Een gedurfd

burgerinitiatief was het gevolg. Het dorp wou de distributie van de centrale kopen. Tevens ontstond de idee om zelf energie op te wekken. Doch de stadsraad wou er niet van horen.

Een burgerreferendum met een hoge opkomst (75 %) zorgde voor de uitkomst (55 % ... voor !)

Via dit initiatief ontstond in 1995 de EBS (atoomvrije elektriciteit)

De vraagprijs voor het net was 4,7 miljoen Euro. Via aandelen brachten de inwoners 0,5 miljoen Euro samen, een bemiddelende bank zorgde voor 1,4 miljoen Euro en een campagne over gans Duitsland ("Ich bin eine Stöhrfahl) was een schot in de roos.

De koop werd gesloten en de productie van "Groene Stroom" kon beginnen (In Duitsland kan iedereen groene stroom kopen waar groene stroom geproduceerd wordt).

Schönau werd het knooppunt van groene stroom !

Iedere producent kreeg (krijgt) een certificaat.

In Duitsland zorgt een mix aan middelen voor elektriciteit :

1. Zonne-energie,
2. windenergie,
3. waterkracht,

4. bio-gas,

5. W.K.K. (= warmtekoppeling) : een warmtekrachtcentrale produceert warmte met elektriciteit als afvalproduct.

Vier grote hotels beschikken over W.K.K. en leveren stroom (overschot, na zelfgebruik) aan 't net.

De plaatselijke kerk en de pastorie zijn volledig met fotovoltaïsche panelen bedekt met een vermogen van 45 000 Kwh. Via aandelen aan de parochianen (vraag > aanbod) werd het geheel financieel gedragen.

Uitspraak van de dominiee : "Alle goeds komt van boven ; ik geef het gewoon door."

Uiteindelijk wordt dit project door de ganse dorpsgemeenschap gedragen ... succes verzekerd.

Uitspraak van de dominiee :

"Alle goeds komt van boven ; ik geef het gewoon door."

Noot : in Duitsland zorgt windenergie voor een

vermogen van 20 000 megawatt)

(de kerncentrales van Doel zijn goed voor 3 600 megawatt)

Conclusie : Een dergelijke studiereis is een aanrader !

Sylvain.Lockefeer / ABLLOvzw

k a l e n d e r

Zie ook de webstek : www.abllo.be klik dan op *kalender*
en neem dan *prikbord waasland*

C.V.N. wandelingen : De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.

De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.

*L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.*

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

zaterdag 18 januari

Vw Durme **Cursus 'De Eekhoorn'.**

Afspraak om 14u00 in de Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans. We wandelen naar het Buggenhoutbos. Info bij François 052/47 99 89. I.s.m. Natuurpunt 's Heerenbosch.

JNM Waasland

Piep : bezoek aan verbrandingsoven van Sint-Niklaas

info : Brecht De Meulenaer (03 776 63 22)

Zaterdag 18 en 25 januari

Vzw Durme **Beheerswerken in de Gavers**

Een deel van de knotbomen die werden aangeplant in het kader van de ruilverkaveling zijn toe aan een onderhoudsbeurt. Afspraak telkens om 9u00 aan de kerk van Hamme Zogge. Werkkledij en werkhandschoenen meebrengen, eventueel een kapmes. Info bij Frans Van Havermaet 052/47 18 93

Zondag 19 januari

Natuurpunt Waasland Noord **Roofvogeltelling**

Simultaan tellen van roofvogels in het Polderlandschap. We tellen op twee verschillende plaatsen. Een eerste groep verzamelt om 3u30 aan het Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2 te Meerdonk en telt het krekengebied. Een tweede groep komt samen aan de kerk van Koewacht om 9u30 en telt het grondgebied van Stekene dat gelegen is boven de expressweg.

CVN+ Ons Streven

Tielrode Veer

14u15 Veer St-Jozefstraat Tielrode (Temse) L

Zondag 26 januari

Vzw Durme **Nieuwjaarsontmoeting met de regionale verenigingen.**

Afspraak tussen 14 en 17u in de zaal van taverne Durmedroom, Kaaiplein 28 Hamme.
Info bij Frans Van Havermaet 052/47 18 93

Donderdag 30 januari

Velt **Voordracht : het teeltplan, dé ruggengraat van de ecologische moestuin.**

Als je succes wil oogsten in de ecologische moestuin is een goed teeltplan onmisbaar. De lesgever heeft ervoor gekozen om zijn eigen teeltplan voor te stellen, zoals het gegroeid is doorheen de jaren, en dus vanuit de ervaring. Bedoeling is dat iedereen thuis zelf aan de slag kan. Alles wordt zo praktisch mogelijk voorgesteld. De les wordt afgesloten met een zelfgemaakt zadenbakje.

In 'Den Hof', Hendrik Heymanplein te Sint-Niklaas, ingang naast de hoofdbibliotheek en café

Gildenhuis om 20u00. Inkom gratis.
Lesgever : Guy Hერიjgers.

Vrijdag 31 januari

Vzw Durme **Voordracht 'Wolven'**
Door Roland Neyrinck. Afspraak om 20u00 in het Bezoekerscentrum Molsbroek. Gratis.

Zondag 2 februari

Vzw Durme **Natuurwandeling in het Molsbroek**
Begeleid door een CVN-natuurgids. Afspraak om 14u30 aan het Bezoekerscentrum.

JNM Waasland **Vogeltocht naar Saefthinge**
(speciaal voor niet Leden !!!) info : Brecht De Meulenaer (03 776 63 22)

Vrijdag 7 februari

Vzw Durme **Voordracht 'Insecten'**
Door Frans Verstraeten. Afspraak om 20u00 in het Bezoekerscentrum Molsbroek. Gratis.

Vzw Durme **Voordracht 'Bollen en knollen in de eco-tuin'**
Door Mieroos Nijsters. Afspraak om 19u30 in het ontmoetingscentrum 't Fortuintje, Kapellestraat 66 Hamme. Info bij Michaël 052/47 62 13

Zondag 9 februari

Vriendenkring Panneweel **Winterse natuurwandeling**
In de omgeving van het Panneweel. We stappen in de richting van de Rode Moerdijk. Terug aangekomen bij het natuurhuis wacht er een kom lekkere soep. Samenkomen om 13u30 aan het Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2 Meerdonk.

JNM Waasland **MechelsBroek** info : Brecht De Meulenaer (03 776 63 22)
Piep en JNM. 10u00 in Station van Sint-Niklaas. Terug rond 18u00. (Speciaal voor niet-leden!!!)

Zaterdag 15 februari

Velt **Jaarlijkse verdeling van de zaden en hulpstoffen.**
Luxabo, Grote Baan 9 te Sint-Niklaas (vlakbij De Ster, best ingang nemen schuin over de ingang van De Ster, zie bordjes 'Velt') van 9u00 tot 12u00.
Leden die iets besteld hebben moeten deze afspraak in hoofdletters noteren in hun agenda. Als je onmogelijk kunt komen, laat ons dan tijdig iets weten. Elk jaar zijn er een paar leden die de afspraak vergeten zijn. We kunnen de goederen daar niet stockeren en denken eraan extra kosten aan te rekenen.

Vrijdag 21 februari

Vzw Durme **Sprokkelquiz.**
Om 20u00 stipt in het beukenhof, Broekstraat 18, Buggenhout-Opstal. I.s.m. Natuurpunt 's Heerenbosch.

Vzw Durme **diavoorstelling over de vogelbescherming** door Jan Rodts.
Afspraak om 20 u in het Bezoekerscentrum Molsbroek. Gratis

Zaterdag 22 februari

JNM Waasland **Tentoonstelling Dino's in KBIN** Voor Piep

Natuurpunt Zuid-Waasland **Landschapstocht in het Heidebos te Moerbeke-Waas**
Er wordt vertrokken om 13u00 aan het zwembad St.-Niklaas of om 13u30 aan de hoofdingang
(begin van groene wandeling)

Zaterdag 1 maart

Natuurpunt Waasland Noord **Wilgen knotten**
In het krekengebied te Meerdonk. Samenkomen 13u30 Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2 te
Sint-Gillis.

Vzw Durme **Kookcafé**
Afspraak om 19u00 in het ontmoetingscentrum 't Fortuintje, Kapellestraat 66 Hamme

JNM Waasland **Knotdag** info : Brecht De Meulenaer (03 776 63 22)
In Meerdonk, i.s.m. Natuurpunt. Afspraak om 13u30 aan de kerk van Meerdonk

JNM Waasland Afdelingsvergadering om 18u30 in Den Denker (03 776 63 22)

Zondag 2 maart

Vzw Durme **Natuurwandeling in het Molsbroek**
Begeleid door een CVN-Natuurgids. Afspraak om 14u30 aan het Bezoekerscentrum.

Dinsdagen 4 en 11 maart

Vzw Durme **Steenuileninventarisatie**
afspraak telkens om 18u30 aan de kerk van Hamme Zogge. Enkel bij goed weer. Info bij Frans
Van Havermaet 052/47 18 93

Vrijdag 7 maart tot zondag 9 maart

JNM Waasland **Piepweekend in Prosperpolder (Saeftinghe)**
Van vrijdag 15u00 tot zondag 15u00. info : Brecht De Meulenaer (03 776 63 22)

Vrijdag 7 maart

Vzw Durme **Diamontage over Schotland**
Afspraak om 20u00 in taverne Durmedroom, Kaaipein 28 Hamme.
Info bij Frans Van havermaet 052/47 18 93

Zaterdag 8 maart

Vzw Durme **Natuuronwikkeling in de Roggeman**
Afspraak om 10u00 op de parking van de Kille in Moerzeke. Info bij Frans Van Havermaet
052/47 18 93. I.s.m. aminor-afdeling Natuur.

Zondag 9 maart

Vzw Durme **Plantenruildag in het Kasteel van Beervelde**
Vzw Durme is aanwezig met een infostand.

Vrijdag 14 maart

Vzw Durme **Voordracht 'Onze Uilen'**

Door Norbert Desmet. Afspraak om 20u00 in het Bezoekerscentrum Molsbroek. Gratis.

Zaterdag 16 maart

CVN+Ons Streven **Driegoten** Veer Driegoten Hamme L

Vrijdag 21 maart

Velt **Voordracht : Wie lust er GGO's ?**

GGO's (Genetisch Gewijzigde Organismen) zijn brandend actueel, maar nog te weinig mensen weten hoe gevaarlijk ze zijn voor mens en milieu. Louis De Bruyn kent de problematiek door en door en is duidelijk tegenstander. Hij verstaat de kunst om moeilijke materie zeer bevattelijk voor te stellen. Voorstanders zijn uiteraard ook welkom. Mogelijkheid tot discussie. Als landbouwerszoon werd Louis De Bruyn al vroeg geconfronteerd met de problemen van de boerenstiel. De GGO's zijn een zoveelste straal in een al volle (melk)emmer.

In 'Den Hof', Hendrik Heymanplein te Sint-Niklaas, naast de hoofdbibliotheek om 20u00 .

Lesgever : Louis De Bruyn, lesgever Velt en landbouwingenieur..

Inkom gratis.

Zaterdag 22 maart

Vzw Durme **Bezoek aan een bio-tuincentrum**

Info bij François 052/47 99 89. I. s.m. Natuurpunt 's Heerenbosch.

Ons Streven **Zwerfvuilactie.**

Slikken en schorren Durme en Scheldevallei. Samenkomst : Veerhuisje Durmeveer Tielrode : 9u00 - 12u00 en 13u30 - 16u00.

Info. : 03/711 04 43

JNM Waasland **Fietstocht naar Molsbroek (Lokeren)** info : 03 776 63 22

Zondag 23 maart

Natuurpunt Zuid-Waasland **Vroegochtendwandeling in de Fandatie**

Verzamelen om 7u00 Dries te Sinaai. Gidsen : Etienne De Meulenaer en Gilbert Keereman.

CVN+Ons Streven **Klei en vallei** 14u15 Veer St.-Jozefstraat Tielrode (Temse) L

Maandag 24 maart

Ons streven **Infoavond Zoogdieren rondom ons.**

Robbin Verlinde is deeltijds beroepsnatuurfotograaf en heeft zich gespecialiseerd in de zoogdieren uit West-Europa. Deze boeiende verteller laat ons die avond een adembenemende diareeks bewonderen van topkwaliteit. Het feit dat Robbin Verlinde meewerkt aan National Geographique is een referentie van formaat.

Waar ? Café 't Veer St-Jozefstraat 35 Tielrode (vlakbij het Durmeveer).

Hoe laat ? 20u00 . Inkom gratis.

k a l e n d e r

Zondag 30 maart

Natuurpunt Waasland Noord en Panneweel **Natuurwandeling**
Natuurwandeling de Schorren van den Ouden Doel en het natuurgebied De Putten te Kieldrecht.
Samenkomen 13u30 aan de kerk te Kieldrecht.

Zondag 6 april

Vzw Durme **Natuurwandeling in het Molsbroek**
Begeleid door een CVN-natuurgids. Afspraak om 14u30 aan het Bezoekerscentrum Lokeren.

Zondag 27 april

Vzw Durme **Dag van de Aarde**
Aandacht voor belang voor de natuur van onverharde dijken. Afspraak om 14u00 op de parking
aan de brug van Waasmunster. Info bij Frans Van Havermaet 052/47 18 93

Natuurwandeling aan het Donkmeer

Begeleid door een CVN-natuurgids. Afspraak om 9u aan de houten chalet aan de ingang van de
Nieuwdonk.

Kalender -info

Tentoonstelling Durme, Donk en Schelde 40 jaar geleden

Nog tot 28 februari 2003 in Bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1 9160
Lokeren. Tel./fax 09/348 30 20 info@vzwdurme.be
Openingsuren : elke zondag van 14 tot 17 uur
Foto's uit het archief van Jozef Wulteputte (1938 - 1994)

C u r s u s i m k e r e n .

Van maart tot augustus 2003 organiseert de imkersvereniging 'De Boekweitbloem' een cursus voor beginners in het Bezoekerscentrum Molsbroek. Elke 3de en 4de zaterdagmiddag van de maand (behalve juli). Ophet einde van de cursus worden getuigschriften uitge-reikt. Info bij Jacques Everaert 09/348 05 19 en e-mail everaertlerno@belgacom.net.

cursus dagvlinders van Natuupunt Waasland Noord

Reserveer alvast de volgende data
theorie : Dinsdag 3 juni van 19u30 tot 22u30, en Dinsdag 10 juni van 19u30 tot 22u30,
excursie : Zondag 15 juni van 14u00 tot 17u00, en Zondag 27 juli van 14u00 tot 17u00,
Meer informatie in het volgende nummer van het Groene Waasland.

Nieuwe lente...
...nieuw leven.

Zondag

9 maart 2003

In .."Het Park van Beervelde"

De "Koninklijke Oost-Vlaamse Imkers-vereniging" werkgroep "Drachtplanten en Bestuiving" richt voor de 12e maal haar provinciale plantenruildag in op 9 maart 2003. Dit gaat door in het welgekende Park van Beervelde met zijn indrukwekkend plantenbestand, beheerd door onze gastheer Graaf Renaud de Kerchove de Denterghem die wij bij voorbaat danken voor zijn medewerking en gastvrijheid.

Op deze ontmoetingsplaats hebben de afgelopen 10 jaar tienduizenden planten en bomen een weg gevonden naar duizenden tuinen van imkers, tuin- en natuurliefhebbers.

Niet te berekenen, maar het vertegenwoordigt vele hectaren beplanting. Op deze wijze wordt verarming van fauna en flora voor een gedeelte ingevuld en helpen wij de natuur "HET BIOTOOP VAN ONZE BIJEN".

De deelname van natuurverenigingen vzw Durme en NARTUURPUNT, VELT en KTLMA getuigen van

kalender-info

het belang en het nut van deze manifestatie. Vaste plantenkweker Jan Spruyt komt met een ruim assortiment van bloeiende planten het aanbod aanvullen.

"Het Park van Beervelde" door tienduizenden tuinliefhebbers van wijd en zijd gekend voor zijn tuindagen in mei en oktober ontwaakt uit zijn winterslaap en wordt opgeleurd door de eerste lentebloeiërs.

Om 15 en 16 uur kan u deelnemen aan een geleide wandeling door het prestigieuze park.

" Een niet te missen kans "

Rond de vijver op de binnenkoer zijn de standen opgezet van de bevriende verenigingen. U vindt hier ook de verkoopsstand van zaden van groenbemesters en Jan Spruyt met bloeiende vaste planten .

Rijkbloeiende katjeswilgen die met veel zorg zijn opgekweekt worden u hier aangeboden. Zij zorgen voor een vroege lentesfeer in uw tuin of aan de bosrand, ze leveren het eerste stuifmeel voor de bijen.

Je vindt er ook een informatiestand waar U terecht kan met alle vragen aangaande de

milieu - actie

bijen en bijenteelt.

Een doorlopende presentatie van de bijenproducten met woord en in beeld.

Niet te vergeten: Heb je zin in een frisse of warme drank of een versnapering? Dan kan je terecht in het gezellige koetshuis - tea-room op de binnenkoer.

Samen met de imkers en alle tuin- en natuurliefhebbers, maken we van deze 12e editie van de plantenruildag opnieuw een onvergetelijke dag.

Wij rekenen daarom vast en zeker ook op uw zeer gewaardeerde medewerking. Hebt u bloeiende planten of bomen over, stel ze ter beschikking, laat ze niet verloren gaan, er zijn altijd liefhebbers voor.

Agenda:

Aanvoer van planten: tot 13.30 uur

Ruilen: tot 14 uur

Plantenbedeling: vanaf 14 uur

Geleide parkwandelingen: om 15 en 16 u

Al weer veel zwerfvuil geruimd rond Molsbroek.

Het slukstorten en weggoaien van klein zwerfvuil zoals blikken, flessen en plastic is een oud zeer. Vooral bij het reservaat Molsbroek, dat jaarlijks bezocht wordt door 20 tot 40 000 bezoekers, is dit opvallend. Als beheerder van Molsbroek zorgt de vzw Durme jaarlijks voor het ophalen van dit zwerfvuil. Dit jaar kon gerekend worden op de hulp van leerlingen van het Sint-

Lodewijkcollege, die op 16 december niet minder dan 18 volle zakken zwerfvuil, 3 fietsen en een groot bord inzamelden langsheen de wandeldijk. Een toestand die ongeveer overeenkomt met een blik of zak van 1 bezoeker op 20. Ook in de Buylaers wordt door de toezichter regelmatig zwerfvuil verwijderd. De vzw Durme wil met deze oproep tot de bezoekers van de natuurgebieden richten met een oud bekend rijmpje: 'Laat niet als dank voor uw aangenaam verpozen, aan de eigenaar van 't bos de blikken en de dozen'.

Vzw Durme.

Mussenproject 2002-2003

In maart 2002 heeft de Belgische Vogelbescherming een grootscheeps 'mussenproject' opgezet. Hierbij was het de bedoeling dat mensen in hun eigen tuin of omgeving uitkeken naar Huismussen (en Ringmussen) en een poging ondernamen om het aantal huismusmannetjes en hun broedplaatsen te tellen. Hierop werd massaal gereageerd. Het grote publiek is duidelijk bekommerd om de achteruitgang van deze 'straatrukker' en wil niets liever dan dat de Huismus opnieuw in zijn omgeving opduikt. Uit de ingestuurde gegevens blijkt heel duidelijk dat de Huismus er de laatste jaren merkbaar op achteruit is gegaan. Heel wat tellers voegden er een persoonlijk briefje bij met extra informatie over 'hun' mussenpopulatie en/of waarom zij denken dat de Huismussen bij hen verminderen of verdwenen zijn.

Kraaien en Eksters worden meermaals met de vinger gewezen, maar ook de gebruikers van pesticiden worden niet gespaard. In Brussel goed vertegenwoordigd, Antwerpen en Gent komen eerder mager uit de bus. Of zijn daar bijna geen mussen meer? Zowat alle deelnemers gaven te kennen dat zij ook deze winter willen meewerken aan het gestarte mussenonderzoek en daar zijn wij erg gelukkig mee. Op het ogenblik start het 'Laboratorium voor Ecologie' van de Universiteit Gent (RUG) met de wetenschappelijke verwerking van de naar schatting iets meer dan 5.000 mussengegevens.

Met de hulp van het grote publiek willen wij echter nog meer: het Engelse GBW-project

(Garden Bird Watch) van de BTO (British Trust of Ornithology) kan beroep doen op zo'n 15.000 deelnemers die wekelijks het maximum aantal vogels van iedere waargenomen soort in hun tuin registreren. Tegelijkertijd start de BTO binnenkort een nieuw grootscheeps onderzoek naar 'stads-mussen'. Ook in Leiceister is sinds vorig jaar een doctorandus bezig met een gedetailleerd mussenonderzoek. Wetenschappelijk is er nog weinig geweten over de kleine verplaatsingen van de Huismus. We weten dat onafhankelijke jongen zich groeperen en op zoek gaan naar een gunstige voedselplaats. Ook volwassen Huismussen sluiten zich na hun laatste broedsel bij de jongen aan en verlaten tijdelijk hun broedplaats. Tijdens de herfst trekken de Huismussen opnieuw naar hun nestplaats en gaan die zelfs tijdelijk terug verdedigen. Jonge Huismussen gaan op zoek naar een nestplaats voor het volgende broedseizoen.

In Engeland is over de voorbije zeven jaar het aantal Huismussen in tuinen met 40% afgenomen. Door de werkwijze (piekaantallen) wijst dit op een duidelijke populatieachteruitgang. Dit kan veranderingen veroorzaken in het sociale gedrag, meer bepaald in het groepsgedrag en de individuele bewegingen. Om dit alles te bestuderen willen we deze winter nagaan waar de Huismussen

vogelbescherming

zich ophouden en met hoeveel ze zijn. Alle deelnemers van de zomereditie worden binnenkort opnieuw aangeschreven.

Na het zomer project willen we ook weten waar en met hoeveel onze Huismussen (Ringmussen) de winter doorbrengen.

Vooraf van onze stadsmussen willen we graag weten waar en met hoeveel ze de winter doorbrengen.

Het enige wat we vragen is om de Huismussen (Ringmussen) in je tuin, op je terras, koertje... tijdens de wintermaanden in de gaten te houden.

Iedere week noteer je op de winter telkaart dan het maximaal aantal Huismussen (Ringmussen) dat je in die week tegelijkertijd in je tuin,... hebt waargenomen.

Elke zondag begint er een nieuwe week.

Grote groepen (>10) zijn soms moeilijk te tellen, maak dan een schatting (vb 15, 20, 25...) Hoe meer weken je kan doen hoe beter, maar geen nood indien je ze niet allemaal kan invullen.

De winter invulkaart kan je op verschillende manieren bekomen:

Per brief naar 'Vogelbescherming',
Veeweidestraat 43-45, 1070 Brussel

Per fax: 02/527 09 89

Telefonisch: 02/521 28 50

Per mail: info@vogelbescherming.be

Heb je een internetaansluiting dan vind je op de website van Vogelbescherming: www.vogelbescherming.be zowel een winter invulkaart (digitaal in te vullen) als achtergrondinformatie.

Succes,

Dr. Jenny De Laet

Vink
niet langer vogel vrij !

Raad van State geeft
Vogel bescherming gel i j k !

Vl a a m s e G e w e s t
b i j t i n h e t z a n d ...

De Raad van State heeft vandaag zijn arrest van 2 december 2002 bekendgemaakt. Het arrest is het resultaat van een procedure die Vogelbescherming Vlaanderen op 9 augustus 1999 heeft ingeleid tegen het ministerieel besluit van 27 mei 1999 tot regeling van de bevoorrading van de vinkeniërs en tot stimulering van de vinkenkweek

voor de periode 1998-1999 in het Vlaams Gewest. Het besluit werd uit-gevaardigd door toenmalig minister van Leefmilieu Theo KELCHTERMANS en gaf twee vinkeniërbonden een vrijgeleide voor de vangst van 20.500 Vinken (*Fringilla coelebs*) in de natuur, met de bedoeling ermee te kweken en er vinkenzangwedstrijden mee te organiseren. Vogelbescherming heeft eerdere 'vinkenbesluiten' ook al doen vernietigen door de Raad van State, maar die werden nooit vernietigd omwille van hun inhoud. Met andere woorden: het vernietigingsmotief werd steeds gevonden in de miskennis

van de adviesverplichting, voorgeschreven door artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Maar deze keer heeft de Raad van State het besluit ten gronde vernietigd. De hoogste gerechtelijke instantie in ons land heeft Vogelbescherming Vlaanderen gelijk gegeven als ze beweerde dat het van-gen van Vinken een inbreuk is op artikelen 5, 9 en 13 van de Richtlijn 79/409/EEG van de raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (de zogenaamde Vogelrichtlijn). Het komt er concreet op neer dat artikel 9 van de Vogelrichtlijn een afwijking op het beschermingsbeginsel toestaat als er voor de vangst van Vinken in de natuur geen andere bevredigende oplossing bestaat. Vogelbescherming Vlaanderen heeft steeds volgehouden dat de kweek van Vinken in gevangenschap een bevredigende oplossing is om aan vogels te geraken en wordt daarin nu door de Raad van State gevolgd.

Op 5 juli 2000 stond het Vlaams Parlement nog op zijn kop toen vijf politici een voorstel van resolutie indienden om de vangst van Vinken in de toekomst permanent mogelijk te maken. Grote pleitbezorger toen was VLD-er André DENYS, daarin gesteund door Patrick HOSTEKINT (SP), Chris VANDENBROUCKE (VU&ID), Carl DECALUWE (CVP) en Luc MARTENS (CVP). Vogelbescherming Vlaanderen kondigde toen al aan alles in het werk te zullen stellen om de vinkenvangst definitief onmogelijk te maken, maar geen enkele politicus had daar oren naar. Wie niet horen wil moet voelen... Het arrest van de Raad van State is onherroepelijk. Bovendien was er in 1996 al een

vogelbescherming

arrest van het Europese Hof van Justitie, waardoor de vogelvangst in Wallonië definitief werd verboden. Vogelbescherming is uitermate blij met dit arrest, dat het definitieve einde van de vinkenvangst in Vlaanderen betekent...

Voor meer info : 0496/261.379

Website: www.vogelbescherming.be

Email : info@vogelbescherming.be

VOGELBESCHERMING VLAANDEREN

VZW Veeweidestraat 43-45

1070 Brussel

Jan RODTS

Voorzitter

Nieuw brugje over de Zuidlede te Eksaarde

In het kader van ruilverkaveling Eksaarde werden in 1994 op het grondgebied van de aanpalende gemeente Moerbeke stroken grond onteigend, met als doel de ontbrekende schakel te realiseren van het wandel- en fietspad ten noorden van Eksaarde. Vanaf de Liniewegel zou men daardoor immers over praktisch autovrije paden kunnen wandelen en fietsen langs de Olentgracht tot aan de Stenenbrug en het Provinciaal Domein te Wachtebeke. Er bleef echter één knelpunt: het voetgangersbrugje over de Zuidlede, gelegen tussen de voornoemde onteigende stroken. Dit was oorspronkelijk een dienstbrugje voor het personeel dat het nabije pompstation en de bijhorende stuwbediende. Het is echter voor de fietsers tel-

platteland

kens een heel avontuur de fiets over de steile trappen te heffen en de soms gladde brug te gebruiken. Voor de recreant was de aanleg van een vlot bruikbare brug dringend noodzakelijk. Tussen 1995 en 2000 zijn de herhaalde initiatieven vanuit de vzw Durme mislukt om, via betrokken lokale besturen, een oplossing te bekomen. Dit was vooral te wijten aan het feit dat er zoveel verschillende besturen bij betrokken waren. Het pad van de Liniewegel tot Stenenbrug ligt immers voor 99% op het grondgebied van Lokeren, maar het knelpunt met dit brugje ligt op het grondgebied Moerbeke. En de gemeente Moerbeke wilde daar geen werken uitvoeren. Het polderbestuur liet het brugje bouwen voor zijn personeel, maar weigerde verantwoordelijkheid voor eventuele ongevallen zodat de doorgang van het publiek wel gedoogd maar in principe niet toegestaan werd. De Zuidlede valt onder de bevoegdheid van de afdeling Water van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Maar deze afdeling achtte zich niet bevoegd om voor een vlot bruikbare brug te zorgen. Het stadsbestuur van Lokeren wilde wel zorgen voor een degelijk brugje, maar mocht geen werken uitvoeren op het grondgebied van een andere gemeente. Er is herhaaldelijk vergaderd met de betrokken diensten, waarbij ook de toeristische dienst van Lokeren belangrijke medewerking verleende. Uiteindelijk heeft het ruilverkavelingscomité beslist een vlakke brug te bouwen met een helling die ook toegankelijk is voor gehandicapten. De Vlaamse Landmaatschappij zal zorgen voor de uitvoering en zal ook 80% van de kosten dragen. Voor de restfinanciering kan gerekend worden op een tussenkomst van Toerisme

Oost-Vlaanderen. Ondertussen is de aanbesteding van dit brugje al gebeurd en normaal zal de uitvoering tijdens de eerste helft van 2003 gebeuren. Bij de opvolging van de meer dan 7 jaar lange administratieve lijdensweg van dit brugje kon de vzw Durme rekenen op de steun van talrijke lokale politici.

vzw Durme 10.12.2002

Lokerse reservaten breiden uit

Ook dit jaar is de vzw Durme erin geslaagd om de reservaatoppervlakte te Lokeren uit te breiden. Binnen de uitbreidingsperimeter van het Molsbroek werden verschillende percelen vochtige meersen aangekocht tussen de Durme en de Zelebaan. Ondertussen zijn hier de inventarisaties uitgevoerd en daaruit blijkt dat er daarin zones zijn met een sterk gevarieerde plantengroei. Het toekomstig beheersplan zal erop gericht worden deze waarden een ruime ontwikkelingskans te bieden. Binnen de perimeter van het erkende reservaat " De Eenbes " kon 1,5 ha bos langsheen de Zuidlede worden aangekocht. Het is daar de bedoeling om door het toekomstig beheer de ontwikkeling van de zeldzaam geworden planten van oude bossen een kans te geven. Op de aanpalende reservaatpercelen komen dergelijke natuurparels zoals Eénbes, Bosanemoon en Salomonszegel nog overvloedig voor. Ook voor de Houtsnip zijn deze bossen een bekend rustgebied en de Nachtegaal heeft er regelmatig één der laatste zangposten te Lokeren.

vzw Durme 25.11.2002

Bomen : mythen en volksgeleefde

Linde (Tilia)

De naam 'linde' zou afgeleid zijn van het gebruik van de bast (linda = bindsel), maar mogelijk ook van wikkelen, draaien of winden. Het kan ook te maken hebben met het zachte hout. Het Griekse 'tilos' betekent 'bast' en in de Germaanse talen betekent de woordfamilie lind, linta, linda boom of bast. De linde is een zachte, lieve boom en met haar verleidelijk geurende bloemen is zij de liefdesboom voor minnenden, de boom van liefde en trouw. Zij symboliseert vrouwelijke gratie, schoonheid en geluk. Geen enkele boom is zo verbonden met het leven van een volk, met zijn liefde, in lust en leed, in jubel en rouw, in smart en ernst als de linde.

De linde beschermt en behoedt onze woningen.

Bij de Germanen was de linde gewijd aan Freya, de godin van de vruchtbaarheid, liefde en gerechtigheid, ook wel de 'Noordse Venus' genoemd en gevrijwaard van de bliksem. In tal van steden was de weg tussen het gemeentehuis en de kerk afgeboord met lindes, zodat het kersverse bruidspaar deze zou passeren om de vruchtbaarheid te bevorderen.

Het Germaanse volk plantte een linde waar zij zich vestigden, want voor hen was het ook een belangrijke gerechtsboom, waar onder de dichte kroon belangrijke beraadslagingen werden gehouden en vonnissen uitgesproken.

mythen en ...

De dorpslinde was vaak een etagelinde, in drie etages gesnoeid om het wereldbeeld van de mens te weerspiegelen. De bovenste etages symboliseren de goden, de middelste de wereldlijke of geestelijke overheden en de onderste etage belichaamt de gewone mens.

Zowel bij de Germanen als bij de Galliërs werden de oude stammen van bloedlinden met bloed van offerdieren begoten, opdat de bomen niet zouden sterven.

Bij de slaven is de linde met haar zacht geurende bloesems gewijd aan de liefdesgodin Krasnogani.

De linde is in het oude Griekenland en op Kreta de medicinale boom bij uitstek, waarbij de bloemen en de bast (philyra) werden gebruikt. De bast werd toegepast voor het genezen van gebroken of gekromde ledematen. De linde was op Kreta gewijd aan Philyra. De nymf Philyra en haar neef Kronos waren betrapt door Hera, godin van het huwelijk (en oudste dochter van Kronos) waarop Kronos zich veranderde in een hegst en weg galoppeerde. Nadat Philyra

mythen en ...

een centaur (half mens, half paard) Chiron baarde, vroeg ze haar vader Okeanos haar in een linde te veranderen. Chiron zou later beroemd worden om zijn geneeskundige kennis.

Enariërs, manwijven, beweren dat zij Aphrodite, godin van de liefde en schoonheid, het waarzeggen hebben geleerd. Dit waarzeggen doen ze met hulp van landvast. Ze splijten de bast in drieën, wikkelen hem dan om hun vinger en terwijl zij afwikkelen, zijn ze aan het waarzeggen, aldus Herodotus.

De goden Zeus / Jupiter en Hermes /

Mercurius waren vermomd als reizigers, onderweg in het heuvelachtig land van Phrygië. Ze konden nergens onderdak krijgen, tot ze aanklopten bij een eenvoudige hut van een oud echtpaar, Baucis en Philemon. Ze waren arm maar gelukkig samen. Toen ze hun enige gans wilden slachten, maakten de goden zich bekend en zeiden dat ze de gans niet moesten slachten. Zeus / Jupiter vroeg wat zij als dank voor hun gastvrijheid wensten. Zij wensten

dat zij priesters mochten zijn van de tempel die Zeus / Jupiter had opgericht in Phrygië en vroegen om tegelijk te mogen sterven. Aldus geschiedde en Zeus / Jupiter veranderde hen in een linde, symbool van de liefde en trouw en een eik, de boom van Zeus / Jupiter. Beide bomen groeiden zij aan zij en hun takken waren met elkaar verstrengeld.

Volksgeloof.

Lindebast was een voortreffelijk middel tegen toverij van heksen en boze geesten. Door tegen een linde te plassen, kreeg men een wrat op het oog, waartegen geen ander geneesmiddel bestond dan op het wratje te wrijven met drie lindebladeren.

Lindebast om de borst gebonden, beschermt tegen toverij. De lijfarts van keizer Maximiliaan beschrijft in 1573 in een kruidenboek een geval, waarbij een waanzinnige man pas kalmeerde nadat men hem met dunne lindebast de polsen had samen gebonden.

Lindebladeren die om het hoofd gebonden worden, nemen de hoofdpijn weg.

Een smid uit Yde (Nederland) had de naam goed breuken (liesbreuk, hernia) te kunnen genezen. De zieke moest drie spijkers in de lindeboom (Breukenboom) slaan, terwijl de smid een alleen hem bekende spreuk prevelde. Wanneer de boom over de spijkers heen gegroeid was, was men van de breuk genezen.

Ons Streven

TRAGE WEGEN

Hoeveel voetwegels blijven er nog over in Vlaanderen ? Wij hebben een serieuze achterstand tegenover andere landen zoals Nederland, Duitsland, Engeland en zelfs in eigen land tegenover Wallonië. Trage wegen zijn geen gemeengoed meer in het alledaagse leven en denken van de Vlamingen. Maar de tijd dat we lijdzaam moesten toezien hoe de ene weg na de andere werd omgeploegd of afgesloten is voorbij.

Veel milieuverenigingen zijn actief om de voetwegels te laten heropenen en sommige Vlaamse Gemeentebesturen, zoals de gemeente Temse, werken aan een buurtwegenplan. Het Vlaams parlement werkt ondertussen aan een nieuw decreet op de buurtwegen. De Bond Beter Leefmilieu heeft de vereniging 'Trage Wegen' vzw opgericht voor het behoud en herstel van trage wegen in Vlaanderen.

Atlas van de Buurtwegen

Immers voetwegels hebben naast een praktische functie als veilige en kortere verbindingsweg voor de zwakke weggebruiker, eveneens een cultuur-historische waarde. Onze voorouders gebruikten voetwegels om afstanden in te korten en zo waren er vier soorten wegels naargelang de bestemming.

- * marktwegels : binnenwegels om de landelijke bevolking naar de markt te brengen
- * kerkwegels : liepen vaak dwars over de akkers naar de kerk
- * pestwegels : ontstonden door de slachtoffers van de zwarte dood langs een zo kort mogelijke weg naar het kerkhof te brengen
- * molenwegels : verbindingen om het

platteland

graan naar de molens te transporteren
Om enige orde in deze toestand van voetwegels te scheppen, kondigde koning Leopold I op 10 april 1841 een wet af over de buurtwegen. De gemeentebesturen kregen 2 jaar tijd om een Atlas van de Buurtwegen op te stellen, wat betekende dat de opgenomen wegels deel uitmaakten van het openbaar domein. De eigenaars van de percelen, waardoor de weg liep, dienden ten allen tijde recht van doorgang te waarborgen. Het onderhoud van de buurtwegen viel ten laste van de gemeentebesturen. Deze wet is nog steeds van kracht.

Tielrode

Deze deelgemeente van Temse telt ettelijke kilometers 'trage wegen'. De lokale milieugroep 'Ons Streven'vzw werd trouwens opgericht naar aanleiding van een openbaar onderzoek naar de afschaffing van de erkende voetwegel nr 25 langs de Durme in december 1980. Onder druk van de lokale bevolking bleef de voetwegel nr 25 open. Het lokale gemeentebestuur van Tielrode heeft destijds ook werk gemaakt van de verplichting om alle wegels op te nemen in de Atlas.

Dat zeer veel voetwegels in Tielrode bewaard zijn gebleven, is eveneens te verklaren door de mentaliteit van de dorpsbewoners. De mensen gebruiken de voetwegels effectief en beschouwen ze echt als openbaar domein. Ze pikken het gewoon niet dat iemand hun de toegang tot deze wegen zou ontzeggen. De lokale bevolking kan rekenen op de steun van de zeer stevige milieugroep, die erover waakt dat deze wegen niet verdwijnen.

platteland

Verder wordt het bestaan van deze voetwegen bekend gemaakt aan het grote publiek. De milieuwerggroep 'Ons Streven' heeft samen met het gemeentebestuur van Temse en de werkgroep 'Wandel- en fietspaden van Toerisme Temse' een aantal wandel- en fietsroutes uitgestippeld die in belangrijke mate over deze trage wegen lopen. Wij hebben het peterschap van de wandelroute 'Wandelen langs voetwegels Tielrode' over een traject van bijna 9 kilometer aanvaard en onze medewerkers stonden in voor de inhoud van de brochures, die in het plaatselijk toeristisch centrum te koop zijn. Bovendien stippelen onze natuurgidsen de geleide natuurwandelingen steevast uit over de buurtwegen en de dijken langs de Durme en de Schelde. Ook de Wandelclub van Temse maakt nu bij elke wandeling gebruik van de voetwegels van Groot-Temse.

Elversele

Jarenlang waren de voetwegels in Elversele afgesloten of ontoegankelijk. Uiteindelijk is de eerste voetweg nr 14 van aan de Nieuwe Steenweg, langs het bronbosje naar de Dorpstraat heraangelegd en heropend en in 2003 worden verdere voetwegels heropend. In 2003 heropent de gemeente Temse nog eens negen voetwegels in Groot Temse.

Een raad, die wij willen meegeven aan verenigingen in andere gemeenten : probeer een positief klimaat te scheppen met het gemeentebestuur en de landbouw. Wettelijk gezien sta je wat betreft de voetwegen, die opgenomen zijn in de Atlas van de buurtwegen erg sterk, maar dat mag geen reden zijn om deze problematiek kortzichtig en fundamentalistisch te benaderen. Net als in andere dossiers, hebben we gemerkt dat overleg

niet alleen de snelste, maar ook de aangenaamste weg tot succes is.

Ons Streven vzw

Erika ,Jessica, Prestige,...

Er moet een fundamentele verandering komen van het olietransport op zee. Het systeem waardoor dit soort roestbakken blijven doorvaren moet worden doorbroken. Goedkope vlaggenstaten houden, gesteund door de oliesector uit de andere vlaggenstaten, nieuwe milieuregels tegen. Zonder deze goedkope vlaggenstaten waren tankers als de Prestige al lang verboden geweest. Teken de de petitie op :

www.stopderoestbakken.nl en help milieurampen in de toekomst voorkomen!!

JNM Waasland

Beroep tegen de milieuvergunning voor de afvalintercommunale MI-WA te Sint-Niklaas

Het stadsbestuur van Sint-Niklaas jaagt haar inwoners nodeloos op kosten.

Na de sluiting van de MI-WA afvalverbrandingsoven tegen uiterlijk 31 december 2002 gaat de Sint-Niklase afvalintercommunale MI-WA nieuwe gezondheidsbedreigende afvalverwerkingsactiviteiten opstarten. MI-WA heeft voor deze activiteiten op 31 oktober 2002 een milieuvergunning gekregen van de bestendige deputatie voor een periode van 20 jaar.

De Werkgroep Milieu en Gezondheid Sint-Niklaas vindt het onverantwoord én kan niet aanvaarden dat op dezelfde plaats van de afvalverbrandingsoven nu andere gezondheidsbedreigende activiteiten opgestart worden. Leert het stadsbestuur van Sint-Niklaas dan nooit uit zijn lessen uit het verleden? De gezondheidsgevolgen van 25 jaar afval verbranden zijn enorm voor de omwonenden. Ze staan te lezen in het rapport van 1998 over de gezondheidsimpact vande MI-WA afvalverbrandingsoven : http://home.tiscali.be/milieugezondheid/Rapport_gezondheidsimpact_MIWA_afvalverbrandingsoven.pdf

Bijkomende blootstelling zal onmiskenbaar leiden tot een exponentiële toename van de gezondheidsproblemen van de omwonenden. Daarom heeft de Werkgroep Milieu en Gezondheid Sint-Niklaas beroep ingediend bij minister van leefmilieu Vera Dua tegen de nieuwe milieuvergunning voor MI-WA. <http://home.tiscali.be/milieugezondheid/wmgmsn/dossiers/miwa/beroep-afvalverwerking.021216.pdf> Het opnieuw opstarten van gezondheidsbedreigende afvalverwerkingsactiviteiten in een woonomgeving, op minder dan 2

a f v a l

km van het stadscentrum zou niet mogen worden toegelaten. Deze activiteiten horen thuis in industriegebied!

MI-WA zal onder meer een shredder installatie opstarten voor het vermalen van houtafval, waarbij heel wat toxische stoffen vrijkomen. Een eenvoudige nevelinstallatie en eenvoudige filterinstallatie, zoals nu voorzien wordt, volstaan echter niet om deze giftige stoffen tegen te houden. Trouwens een deel van deze giftige stoffen lossen op in water (dus in de nevelinstallatie). Wat er met dit giftige water zal gebeuren is niet duidelijk. Van fijn stof (PM2,5) is gekend dat het niet gefilterd kan worden en dat toxische stoffen zich hierop vastzetten. Op deze wijze dringen zij diep in de longen waardoor ze gezondheidschade kunnen veroorzaken. De shredder installatie is te kleinschalig om te investeren in een degelijke filterinstallatie zodat de omwonenden zeker hinder zullen ondervinden door het vrijkomen van giftige stoffen.

Het gebruiken van een overslag-plaats behoort ook tot één van de nieuwe activiteiten. Bedoeling is om restafval van huishoudens of bedrijven eerst op de MI-WA site op te slaan, om het daarna te transporteren naar bv. de afvalverbrandingsinstallatie van INDAVER te Beveren. Op deze wijze wordt deze overslag-plaats een plaatselijk stort voor de duur van 20 jaar. Dit restafval is storend voor de omgeving omwille van de geurproblemen en de mogelijkheid op bacteriële infecties.

Het kostenplaatje :

- Uit de begroting van MI-WA blijkt dat het eerst stockeren van restafval om het daarna te transporteren naar de afvalverbrandingsinstallatie van INDAVER (tegenover het rechtstreeks transporteren van het restafval naar INDAVER zonder gebruik van overslag) tot 30.000.000 BEF/jaar (+750.000 Euro) meer zal kosten voor de inwoners. Waarom dan een overslag inrichten. Trouwens 3 van de 5 MI-WA vennoten (de gemeenten Temse, Sint-Gillis en Stekene) heb-

a f v a l

ben reeds resoluut gekozen om hun restafval rechtstreeks naar INDAVER te vervoeren.

- De stad Sint-Niklaas weigert nog steeds het GFT (Groente, fruit en tuinafval) afzonderlijk op te halen. Hierdoor zou nochtans het restafval met ongeveer de helft verminderen. Het afzonderlijk verwerken van GFT (composteren) kost immers éénderde (1/3) minder (•70 Euro/ton). Gezien de stad Sint-Niklaas momenteel zo'n 15.000 ton restafval inzamelt per jaar zou het afzonderlijk ophalen van GFT een min prijs opleveren van zo'n •500.000 Euro of 20.000.000 BEF/jaar. Tevens hoeft het GFT niet langer meer verbrand te worden, dus milieuvriendelijker.

Conclusie : indien de stad Sint-Niklaas rechtstreeks zijn afval naar Beveren (Indaver) zou voeren en het GFT afzonderlijk zou ophalen zou men jaarlijks ongeveer 50.000.000 BEF of 1.250.000 Euro kunnen besparen op de kosten voor afvalophaling en afvalverwerking.

En dan maar aan de inwoners verkondigen dat de kosten voor huisvuilophaling en huisvuilverwerking stijgen !

Hierbij dient ook nog vermeld dat MI-WA reeds volop aan het investeren is in de uitbouw van de nieuwe afvalverwerkingsactiviteiten. Dit zonder de beslissing van de minister af te wachten. Juridisch mag en kan dit. Maar indien de minister voor deze afvalverwerkingsactiviteiten (of een deel ervan) de vergunning opheft moet MI-WA deze activiteiten stopzetten en zijn de investeringen verloren geld geweest. In het voor MI-WA slechtste scenario kan de Raad van State de totale milieuvergunning schorsen of vernietigen. In dit geval zijn alle nieuwe investeringen verloren geld.

Heel deze situatie is ontstaan omdat noch MI-WA, noch de stad Sint-Niklaas vooraf overleg heeft gepleegd noch met de stedelijke milieuraad, noch met de Werkgroep Milieu en Gezondheid Sint-Niklaas over de nieuw geplande afvalactiviteiten.

Werkgroep Milieu en Gezondheid Sint-Niklaas
18 december 2002

Fred De Baere

ECO STYLE

uitnodigingen, naamkaartjes, geboortekaartjes, huwelijkskaarten, affiches, tijdschriften, handelsdrukwerk...

Maak zelf uw keuze en geniet van ons milieuvriendelijk aanbod en vrijblijvend, budgetvriendelijk advies.

KASTEELDREEF 66/1 9120 BEVEREN - TEL. 03/775 71 05 - FAX 03/755 33 49
E-MAIL belprint@skynet.be

c o n t a c t a d r e s s e n

- A.B.L.L.O. vzw
 Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland: Postbus 7, 9100 Sint-Niklaas
 Secr. Erik Rombaut, Stationsstraat 126, 9170 Sint-Gillis-Waas.
 ☎ + fax 03/770 71 47
 E-mail : erik.rombaut@pi.be
 ONS STREVEN vzw
 Milieugroep Tieltrode :
 B. Heymanstraat 92 ,9140 Tieltrode. ☎03/771 20 92 of 03/771 04 43
 GROENKOMITEE vzw
 Groenstraat 2, 9170 Sint-Pauwels. ☎03/779 94 57 (J. van de Voorde)
 W.I.L.G. Wij jiveren voor een Leefbare Gemeente Sint-Gillis-Waas:Quintelier Marcel, Doornstraat 49, 9170 Sint-Gillis-Waas
 ☎03/770 79 67.
 DE RAAKLIJN
 Vereniging voor kwaliteit van de leefomgeving te Belsele :
 F. De Beleyr, Kleemstraat 89, 9111 Belsele.
 ☎03/722.07.62.
- RING-COMITÉ (= Actiecomité Neen aan de Grote Ring)
 Gilbert Cant, Perstraat 88, 9120 Haasdonk ☎ 03/775.19.31
 fax 03/296 66 28 E-mail : ring@pandora.be
 DURME vzw
 ►Afdeling Lokeren:
 Bezoekerscentrum ,Molsbergerstraat, 9160 Lokeren
 ☎ + fax 09/348 30 20.E-mail vzwdu@planetinternet.be
 ►Afdeling Waasmunster :
 F. Waterschoot, Smoorstraat 5, 9250 Waasmunster.
 ☎052/46 11 45
 ►Afdeling Zele : De Brauwer Achtaan, Guido Gezellestraat 70 9240 Zele. ☎052/ 45 18 60
 ►Afdeling Hamme-Elversele :
 H. Kinders, Reuzeweg 55, 9220 Hamme. ☎052/47 18 57.
 ►Afdeling Klein Sinaai:
 Eric Claes, Kloosterstraat 20 9190 Stekene. ☎09/346.93.02.
- VEL.T.
 Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze: A. Verfaillie, Hoogstraat 88, 9100 Sint-Niklaas.
 ☎03/776 84 24.
 NATUURPUNT
 ►Waasland NOORD
 Jan Dhollander, Bergstraat 25, 9170 De Klinge ☎ 03/770.64.26
 E-mail :jan.dhollander@pi.be
 ► Waasland ZUID
 Tine Crève, Belseledorp 16 bus 4 9111 Belsele ☎03/772 65 47.
 ECOTEST
 Milieuvereniging gemeente Temse:
 Marc Van Lytvanck, Velle 100, 9140 Temse.☎03/771 20 98.
 WASE IMKERSBOND :
 Willy Devriese, Drie Lindekens 48, 9120 Beveren-Waas
 ☎ 03/755 15 65
 C.V.N. Centrum voor natuurbe-schermingseducatie -regio Waas :
 D. De Rooose, Schauselhoekstraat 18, 9140 Temse. ☎03/771.49.24
 Vriendenkring NATUURHUIS
 PANNEWEEL Paul Maris,
 Zandstraat 146, 9120 Haasdonk
 ☎755.15.85
- J.N.M. Jeugdbond voor Natuur-studie en Milieu-bescherming
 ►afd. Waasland Pieter-Jan Janssens, Dr. Verdurnenstraat 14, 9100 Sint-Niklaas,
 ☎03/ 766.69.28
 ►afd Durmeland,
 Bram Bauwens; Hoogstraat 50;
 9160 Lokeren ☎ 09/349 33 71
 VOGELBESCHERMING
 VLAANDEREN afd. WAAS-
 LAND Jan Rodts, Sint-Niklaas.
 ☎02/521 28 50 (tijdens kanto-
 ruren)
 HOF TER SAKSEN
 Arboretum & groendienst
 ☎03/775 28 51 Haasdonkkaan
 101 , 9120 Beveren
 HORTUS TER SAKSEN vzw
 August De Boeckstraat 17,
 9120 Beveren. ☎03/755.23.26
 WERK GROEP MILIEU EN
 GEZONDHEID Sint-Niklaas:
 Fred De Baere en Kristine De Leeuw ; Drielfindenstraat 24,
 9100 Sint-Niklaas
 ☎ en fax : 03/766.12.02
 www.milieugezondheid.beE-mail :
 info@milieugezondheid.be